

Sygn. akt II CSK 323/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa M. P.
przeciwko Syndykowi E. [...] Spółki jawnej w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P.
o wyłączenie nieruchomości z masy upadłości ,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 listopada 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 30 października 2013 r., sygn. akt XIII Ga [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki M. P. od wyroku Sądu Okręgowego oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Rejonowego zważyć należy, co następuje:

Skarga kasacyjna jest silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, albowiem tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca przytoczyła przesłanki wskazane w art. 398⁹ § 1 punkt 1 i 4 k.p.c.

Oparcie wniosku na pierwszej ze wskazanych wyżej przesłanek obliuguje skarżącego do sformułowania istotnego zagadnienia prawnego, wskazania argumentów prawnych prowadzących do rozbieżnych ocen prawnych oraz przedstawienia własnego stanowiska. Wywód ten powinien być zbliżony do przyjętego przy przedstawianiu na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości prawne, które nasunęły się sądowi odwoławczemu przy rozpoznawaniu apelacji

(por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.). Tezę, iż w sprawie występuje tego rodzaju kwestia prawna, uznać należy za zasadną wtedy, gdy nie została ona jeszcze rozstrzygnięta przez Sąd Najwyższy lub istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09 i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09).

Sformułowane przez powódkę istotne zagadnienie prawne dotyczy legitymacji powódki do żądania wyłączenia z masy upadłości E. spółki jawnej w upadłości likwidacyjnej opisanych w pozwie nieruchomości stanowiących współwłasność powódki, jej męża W. P. oraz A. i X. małżonków G. w sytuacji ogłoszenia upadłości jej małżonka W. P.. Kwestia ta nie spełnia jednak wskazanych wyżej wymogów, jakim powinno odpowiadać istotne zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na to, że w istocie dotyczy rozstrzygnięcia niniejszej jednostkowej sprawy a nie kwestii o ogólniejszym znaczeniu dla rozwoju prawa cywilnego, wykraczającym poza ramy niniejszej sprawy i stąd wymagających wypowiedzi Sądu Najwyższego. Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy bowiem rozumieć problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć jednocześnie charakter uniwersalny w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 roku, IV CSK 53/13, niepubl.).

Skarżąca wskazała także, że skarga kasacyjna jest w jej ocenie oczywiście zasadna. Oparcie wniosku na tej przesłance wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (prima facie) bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08).

Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się „oczywistość” naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. nie publikowane postanowienia SN: z dnia 5 września 2008 roku, I CZ 64/08, dnia 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01, z dnia 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08). Wskazanych wymogów skarga kasacyjna nie spełnia, albowiem powódka nie wykazała kwalifikowanej i widocznej *prima vista* wadliwości zaskarżonego wyroku w powiązaniu z podstawą faktyczną i prawną zaskarżonego orzeczenia Sądu drugiej instancji oraz wyszczególnionymi podstawami skargi kasacyjnej. Trzeba przy tym wskazać na jednoznaczną regulację zarządu majątkiem wspólnym małżonków wchodzącym do masy upadłości w przypadku ogłoszenia upadłości małżonka pozostającego w ustroju wspólności ustawowej małżeńskiej. Z przepisów p.u.n. wynika bowiem wprost, że upadły traci zarząd nad swoim majątkiem, a jego wykonywanie należy do syndyka masy upadłości. W wyniku ogłoszenia upadłości jednego z małżonków zarząd nad majątkiem wspólnym traci również małżonek upadłego (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1995 r., II CRN 122/95, OSNC 1995, nr 12, poz. 186).

Zwrócić przy tym należy na niespójność powołanych przez skarżącą przesłanek. Oczywistość skargi kasacyjnej ma miejsce w razie sprzeczności zaskarżonego orzeczenia z powszechnie akceptowaną, utrwaloną i nie budzącą wątpliwości wykładnią prawa. Jeżeli strona wskazuje na istnienie doniosłego, dotychczas nie wyjaśnionego czy rozstrzygniętego w orzecznictwie, problemu prawnego, to skarga nie może być „oczywiście uzasadniona” w powyższym rozumieniu.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego należnych w związku ze złożeniem odpowiedzi na skargę kasacyjną znajduje oparcie w art. 98, 99, 108 i 398²¹ k.p.c. i 391 § 1 k.p.c.

[aw]